

[Tholstrup.]

ret i, at den tekniske udvikling skal komme befolkningen tilgode, men det sker sandelig ikke ved, at man hindrer de private i at drive ruterne mest økonomisk og overlader driften til statsbanerne, som vi ved gør det dårligt, med stort underskud, ringe service og uden at køre billigere end de private. Det kan ikke være at udnytte den tekniske udvikling fuldtud, tværtimod. Der er jo heller ikke uhemmet konkurrence i al almindelighed, og det vil der heller ikke blive efter dette lovforslag, idet der her blot er tale om at give koncession til de vognmænd, som føler sig tilstrækkelig egnede til at gå ind til en sådan opgave.

Den højtærede minister sagde endvidere, at det ikke var rimeligt, at de private vognmænd skulle have ret til at køre med, hvad der betalte sig, og overlade det til det offentlige at transportere varer og personer, hvor det ikke betalte sig, og lade staten eller skatteyderne betale underskuddet. Ja, men hvis vi giver kørslen fri, bliver der jo ikke tale om mangel på transportmidler. For der er vognmænd overalt til at køre med de personer og det gods, som skal flyttes, og man behøver ikke at nære nogen ængstelse for, at der bliver efterladt personer på vejene, eller at gods ikke skal blive transporteret. Alt kan betale sig, når den fornuftige pris danner grundlaget, men kun gennem konkurrence kan man finde frem til den fornuftige pris.

Vort mål er, at alle offentlige rutebiler kommer tilbage til private ejere, så at vi får den bedste og billigste transport både for personer og gods. Det gælder selvfølgelig også den kørsel, statsbanerne nu har indledt med almindeligt gods udenfor de afstukne ruter, og hvor de konkurrerer med almindelige vognmænd, både når det drejer sig om almindelig godskørsel og om den fiskekørsel, der i øjeblikket foregår fra Skagen til København, ligesom når talen er om den turistkørsel, ved hvilken man benytter statsbanernes biler, som er optaget om søndagen, til at køre i skoven på andre tider, da de ikke er optaget. Alt det må afskaffes, og vi må tilbage til, at det frie erhverv ikke påføres en konkurrence, hvor der ikke er økonomisk ligestilling, men hvor statsbanerne kan benytte skatteborgernes penge til at give dumpingtilbud til dem, der skal køres for.

Ministeren for offentlige arbejder (Carl Petersen): Jeg tror ikke, at det er nødvendigt, at ordføreren for forslagsstillerne, det ærede medlem hr. Sønderup, og jeg op-

tager tiden med at diskutere mere principielle synspunkter om statsdrift kontra ikke-statsdrift. Det er ikke værdifuldt, for medlemmerne i denne sal kender vor politiske indstilling til disse problemer. Men jeg synes ikke, man kan stille det op på den måde, det ærede medlem gjorde, for den offentlige trafik har gennem mange år, gennem generationer, været på de offentlige trafikmidlers hænder, og det, der sker ved den tekniske udvikling, er, at man flytter en hel del af denne trafik fra jernbanerne over til andre befordringsmidler. Denne udvikling er der ingen, der vil standse, fordi den er til gavn for den danske befolkning.

Så bliver det næste spørgsmål, om man skal fortsætte efter den linie, at de fri trafikmidler får lov til at konkurrere indbyrdes og med statens driftsmidler på en sådan måde, at disse i virkeligheden kommer til at give større underskud, end de ellers ville gøre. Når jeg siger større underskud, er det, fordi underskuddet på statsbanerne set med fortidens øjne, om jeg så må sige, forsåvidt kun var et takstpolitisk spørgsmål. Problemet med at skabe balance var et spørgsmål om at sætte taksterne højt eller lavt. Men ikke engang det middel har man nu. Hvis man anlagde en takstpolitik, der beregningsmæssigt kunne skabe balance, ville det i virkeligheden kun betyde, at konkurrencen blev endnu stærkere, og at hele prisniveauet ville blive hævet, fordi der ikke alene blev tale om en forhøjelse af godstaksterne på banerne, men denne forhøjelse ville selvfølgelig samtidig hæve priserne for alt det, der transporteres med biler og skibe. Derfor er det ikke let, synes jeg, at komme den vej ud, og derfor tror jeg, man kommer til at indrømme, at sådan som jeg har skildret forholdene, sådan er de, og derudfra kommer vi til at handle og se, om vi kan nå et resultat.

Der er mange — det var den ærede ordfører også inde på —, der drager konsekvensen af den tekniske udvikling og mener, at vi kan undvære banerne, fordi vi nu kan få transporteret både personer og gods på en lettere måde o. s. v.; lad os derfor nedlægge banerne, lyder det. Det er der imidlertid ingen ansvarlig, der vil tage ansvaret for her i landet. Problemet ligger altså sådan, at banerne skal opretholdes, og samtidig skal vi nyde godt af den tekniske udvikling. Derfor synes jeg, man må have lov til at sige, at det, det gælder om, er at kombinere de to ting på en sådan måde, at vi når at få det bedst mulige ud af det.

Jeg lagde nok mærke til, at den ærede